

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIUNEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenthaler & Emerich Lesser. Heinrich Schaler. Rudolf Mosse. A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marolyl & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarif și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o seriă 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Duminică 29)

„GAZETA“ ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate oficiile postale din țara și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare. Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Ațat abonamentele cât și înscrierile sunt a se plăti înainte.

Nr. 158. — Anul LXI.

Brașov, Duminică 19 (31) Iulie.

1898.

Din cauza s-tei sărbători diarul nu va apăre până Marți s-era.

Revista dela Tarskoe-Selo în onoarea Regelui României.

Astăzi, în 18 (30) Iulie, se ține marea revistă a trupelor la Tarskoe-Selo în prezența împăratului Rusiei Nicolae II și în onoarea șepelui său, Regele Carol I al României.

Este acesta, fără îndoială, cel mai sărbătoresc și cel mai important moment al festivităților de primire, ce s'au arangiat cu ocaziunea visitei Regelui și a Principelui moștenitor al României. Și nu pentru că la toate întelmirile capetelor încoronate spectacolele militare formeză așa dicând culmea pompei obișnuite de primire, ci pentru că în cazul de față se fac întâiași dată din partea puternicului stăpânitor al tuturor Rusiilor unui domnitor al României onorurile ce se cuvîn Suveranului unui stat independent, care, deși mic, ocupă o poziția demnă în concertul statelor europene.

Dér mai este încă o împrejurare, care face, ca revista de azi dela Tarskoe-Selo să aibă o deosebită însemnătate. Ea este nu numai o cinste ce se face Suveranului unei țări independente, ci este și un omagiu, ce se aduce Domnitorului român, care înainte cu două-deci de ani a luptat în fruntea armatei române pe câmpiile scaldate de sânge ale Bulgariei alături cu oștirile imperiale rusesci pentru liberarea și independența acestui popor creștin din Balcani.

Și cum a luptat o scie totă lumea, care admiră și azi eroismul soldatului român dela Rahova și dela Grivița, cari bătălii sunt înșirate între cele mai gloriose fapte de arme ale vécului nostru.

Da, Regele Carol pôte privi

astăzi c'o înălțată conștiință de sine la defilarea din șesul dela Tarskoe-Selo, căci ea după două-deci de ani îi oferă o dovadă nouă și neresturabilă, că luptele vitejesci ce le-a luptat oștirea română pe câmpurile de bătălie din Bulgaria, au redat României deplina ei independență și rangul ce-l avea altă-dată.

Revédând acele trupe, cu cari după cum a dis cătră guvernorul Imeretinski la prândul din Varșovia — a împărțait griji, primejzii și biruințe pe câmpurile de bătăie, Regele Carol, suntem siguri, își va aduce aminte totodată și de cuvintele ce le-a adresat reprezentanților națiunei de pe câmpul de luptă, în érna anului 1877, arătându-le cui este a-se datori mai cu semă neatérnarea și gloria țării, și desfășurându-le inaintea ochilor imaginea mărețā a eroilor, cari cu sângele lor au dat botetul drapelului române, cari cu viața lor au asigurat viața României.

Lor și numai lor este a-se mulțumi, decă astăzi puternicul și mândrul împérat al celei mai mari împérații primesc pe domnitorul României cu toate onorurile cuvenite și pe picior de egalitate.

Inalta înțelepciune, cu care Regele Carol a condus timp de peste trei-deci de ani destinele poporului român, ce o accentuează în mod călduros diarul oficial de Petersburg, nu putea să aducă lucrurile până aici, decă nu-i venia în ajutor iubirea de jertfă, vitejia și patriotismul înflăcărat al Românilor, care au insuflat respect mării națiuni rusesci vecine, ce se dedase odiniorā a tracta poporul român peste umeri și în mod despotic.

Dér și în inima puternicului Țar — despre care se asigurā, că este pètruns de sentimentele cele mai umane și de idealurile cele mai

frumóee și nobile ale păcii și ale progresului — trebue să se deștepte la revista militară de astăzi un simț de îndoială, că óre marea împérație rusescā și poporul ei, pe care-l stăpânesce, știu'tau să fiā recunoscătoare micului, dér bravului popor român dintre Dunāre și Carpați, care în nisce momente de cea mai mare primejdia a dat un concurs atât de însemnat armatelor rusesci la înfrângeră Plevnei; un concurs atât de strălucit, încât marele duce Nicolae, comandantul șef al armatelor ruse, când Carol I al României i a conferit medalia pentru virtute militară în amintirea primejdiilor, ce le-a înfruntat Altéța Sa imperială în mijlocul trupelor române pe câmpul de rășoiū — a răspuns domnitorului român, că „intodéuna a fost fericit de a recunósce bravura și soldidele calități militare ale armatei române“.

Marele duce Nicolae va privi azi alături cu Regele Carol și cu Țarul Nicolae la parada militară dela Tarskoe-Selo. Pôte că acest moment însemnat, care reamintesce frăția de arme dintre armata rusă și română, să semnaleze o întórcere, și de aci încolo Rusia să ținā semă mai mult de interesele de viață și de dezvoltarea independentă a unui stat, care deși mic în raport cu puternicii săi vecini, este o harnică și credincioasă sentinelă a păcii și a civilizațiunei la porțile Orientului.

Acesta ar fi cel mai frumos și îmbucurător succes al visitei Regelui Carol la Petersburg.

Revista politică.

Cel mai însemnat eveniment politic, ce s'a petrecut săptămăna acésta, este **sistarea parlamentului austriac.** Prin acéști măsură, la care și-a luat refulgiul contele Thun în strimțoera,

in care se vécuse ajuns, s'au nulificat toate lucrările, ce le-a întreprins parlamentul din Viena în sesiunea 14; s'a tras adecă cu buretele peste toate propunerile proiecte și resoluțiunile guvernului, prin urmare și peste cele 20 proiecte privitoare la pactul cu Ungaria și peste tractările celor două comisii pentru cutoță etc. Se dicē, că planul ce l'a urmărit guvernul austriac prin închiderea sesiunei parlamentului, este de a-și lua timp, ca pe basa §. 14 al legéi fundamentale a imperiului, să incheie pactul vamal și comercial cu Ungaria.

Mare este acum îngrijirea guvernului unguresc și a Ungurii peste tot în urma neasteptatei întorsături, ce au luat-o lucrurile în cealaltă jumătate a monarchiei. Am dis, că prin închiderea parlamentului austriac toate cele 20 de proiecte de lege despre pact s'au zădărnicit. Cel mai ușor pentru contele Thun ar fi să prelungească pactul cu Ungaria în mod provisoriu pe baza §-lui 14. Pentru-cel ar să-i fiā cu puțință acésta, el are nevoie de învoirea guvernului unguresc. Asupra acestei întrebări sunt îndreptate acum privirile tuturor în Ungaria. Ministrul-președinte Banffy deciarase în tomna anului trecut, că pe baza §-lui 14 austriac el nu va incheia pactul, nici nu va primi pe acésta basă o prelungire provisorie a lui. Ce va face acum Banffy? Ungurii din opoziție îi aduc aminte de acésta solemnă promisiune, ce a făcut-o în dietă și prevestesc, că Banffy va trebui să se dea jos de pe scaunul stăpânirii. La totā întâmplarea stările s'au încurcat fôrte mult și nu fără temeiū gazetele unguresci scriu, că momente mai grele n'a avut nici odată un guvern unguresc, ca guvernul lui Banffy în fața închiderei

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Clopotelor!

Sunați așa de jalnic... și nu știți cât mē [dore

In suffet, glasul vostru sarcastic și pustiū. E s-erā, casa-i rece și mórta — un sicriu, și voi v'atī dus ilusii, frumoșe călătóre.

In v-entul ce suspină v-é legănați cântarea. Și codrul stā ș'ascultā, bătr-énul e uimit, Căci v-é n-țelege glasul... ș'un frémăt li- [niștit
Pornesce s-él frămănte, e plânsul: ali- [narea.

Și d-ăngățul se perde tremurător în vale, Èr visurile mele se 'ntunecā... dispar
Și sfânta mea credință clipește tot mai rar
Și 'n cet... încet... s'afundă în ad-éncimii [de jale.

Și luna cum privește perdută peste crâng
V'ascultā și tresare pe boltā r-étăcitatā;
E-atāta ironie în vocea răgușitā...
Cântați, cântați în pace, l-asa-ți-m-é s-é plâng.

Brașov, 15 Iulie. S-ân-Petreanul.

In Transilvania.

De Edmond Cramausse.

Anul trecut distinsul profesor frances, d-l E. Cramausse, a făcut o călătórie prin Transilvania și Bănāt, că se cunósca populațiunea și stările de aici. Acum d. Cramausse publicā sub titlul de mai sus în „Revue de Paris“ impresiunile sale din acéști călătórie. L-ăsăm să urmeze acest studiu în traducere după „Timpul“. Ținem a accentua și noi împreună cu confratele nostru, că decă s'au strecurat și unele erori în scrierea d-lui Cramausse, ele se esplică prin aceea, că d-nsul a petrecut prea puțin timp în Transilvania spre a puté aprofunda bine tóte am-éuntele.

Transilvania e una din țările cele mai frumoșe din lume. Impresurată de munți înalți, pare a fi o grădină închisă, în care nu pôte pătrunde nici un dușman. Șesurile ei surid de verdéță și de ape curg-étóre. Sate albe se adăpostesc la piciórele colinelor. In colțul acesta fericit și liniștit se mișcă pasiunile cele mai de temut. Une-óri ostilitatea acésta pare că se potolesce, dér nu întârđiază nici odată mult timp

s-é isbuenescā din nou. Sgomotul acesta ajunge până 'n Occident. C-ărți, broșuri, diare ni-l anunță în fiā care an; și Revista n-óstrā s'a ocupat de două-óri cu acésta, primind ambele tese opuse fără a-se pronunța ea îns-ăși. Pentru unii, naționaliști transilv-ăneni sunt nisce rebeli, cari resistă cu înc-ăp-ătinare sforț-ărilor civiliz-ătóre ale Ungariei. Pentru ceilalți sunt nisce cetăț-eni pacinici, căror a vrea s-é li-se r-ápescā, prin tóte mij-lócele, biseric-ele lor, limba lor, libert-ăt-ile lor cele mai sacre. E greu s-é te pronunți la distanță între aceste apologii contrarii. Sfirșesc prin a te desinteresa de ambii adversari, b-ănuind, că fiā-care are o parte de n-dreptate, ca în tóte certurile de felul acésta. D-ér nu te desinteresezi fără regret. Pôte că strig-ătele, ce se aud atât de sgomotóse, atât de înc-ăp-ătinate, aparțin unui popor, pe care-l extermin-ă cineva. Ei fac apel la umanitatea n-óstrā. Trebuie să cunós-cem dér cestia prin noi îns-ine. P-le doariile cele mai elocvente ale celor interesați sunt mai puțin sigure de cât ancheta unui str-én, pe care-l

interes-éază numai dreptatea. Rapórtele cele mai demne de cređut n'au certitudinea lucrurilor v-écute.

* * *

De îndatā ce intri în partea acésta a Ungariei, r-ém-ai uimit de cur-ătenia tipurilor naționale. În ț-éra acésta, unde mai multe rasse tr-éesc de v-éc-óri împreună, fiā-care din ele se distinge la prima vedere. Ungurul e scurt, scund, obrazul gros, ochi lungi, umerii obrazilor pronunțați. Germanul are trupul osos și móle, care se reg-ăsese în tótā rassa sa. Românul e fin, nervos, cu tr-ăs-ături regulate, ochii negri s-éu verđi, cari espimă bl-ândetea s-éu viclenia. La ț-éra e tot-deuna credincios costumului național: pantalon-i albi și cămaș-ă pe d'asupra, strinsă la mijloc cu un br-âu larg de piele.

Din punctul de vedere moral, dif-erența nu e mai mică. O anecdotă populară, de origine românescă, pôte să ne l-ămur-éscā. In s-éra morții lui Christos veniră la morm-éntul s-éu trei discipoli. Erau: un Ungur, un German și un Român. Ungurul vorbi

parlamentului din Austria și a opoziției ce-i fac partidele din dieta ungară în chestiunea pactului.

Spania a făcut deja primul pas pentru încheierea păcii cu Statele Unite din America nordică. Ca persoană mijlocitoare a fost ales ambasadorul francez din Washington, Cambon. Acesta a predat secretarului de stat american Day o notă, în care Spania recunoscându-și inferioritatea, roagă guvernul american, să-i împărtășească condițiunile, sub care ar fi aplecat să încheie pace. Spania n'a făcut din parte-i nici o propunere, și e probabil, că nici nu va face, ci condițiunile vor fi formulate de America. Cărl vor fi aceste condițiuni de ocamdată nu se pôte sci cu siguranță, însă totuși se pôte conchide aproximativ asupra lor din împărtășirile lui „Evening Post“, ce apare în New York. E sigur, că tocmai puțin nu va pretinde America; ér Spania, așa slăbită cum e, va fi silită să aducă tóte jertfele posibile pe altarul păcii. Cu gândul, că Cuba e pentru tot-deuna perdută, s'au împăcat Spaniolii deja de când cu nimicirea flotei admiralului Cervera. Mai greu vor renunța însă la insula Portorico, unul din cele mai însemnate isvóre de venit pentru Spania. Insula e încă în posesiunea Spaniolilor, ér populațiunea indigenă încă e pentru dominațiunea spaniolă. Cu tóte acestea e probabil, că insula Portorico va fi reținută de Americani, ca despăgubire de răscobii, care altmintrelea cu greu ar puté-o plăti Spania în sdruncinata situațiune a finanțelor sale. De anexarea Filipinelor diarul din New-York nu vorbește nimic, ci díce, că în cazul încheierii păcii se va intruni o conferență care va avé sé regulze raporturile acestor insule. Ce va mai fi, vom vedé în curénd.

Seirea despre Convenția militară ruso-bulgară a produs mare neliniște în cercurile dela palatul din Constantinopol. Cel din urmă consiliu ministerial a decis, ca trupele turcesci concentrate la granița bulgară să nu fie retrase, ba să fie chiar sporite. De altmintrelea organul guvernului din Sofia, „Mir“ în numărul său dela 28 Iulie. combate scirea adusă de „Svoboda“, fostul organ al lui Stambulow, că s'ar fi încheiat între Bulgaria și Rusia convențiune militară în sensul căreia principatul bulgar ar ajunge în același raport față de imperiul Țarilor, ca și Bokhara.

Călătoria regelui Carol la Petersburg.

Luni în 25 Iulie n. Regele Carol al României însoțit de Principele moștenitor Ferdinand a plecat din Sinaia la Petersburg. În suita Regelui se afla ministrul-președinte Sturdza, general Vlădescu, colonelul Manu și Dr. Theodori, apoi locotenent colonel Georgescu și maiorii Gratoșchi și Demetrescu.

În aceeași zi la 4 ore d. a. Regele a sosit la Burdujen, punctul dela granița României spre Bucovina. Gara era frumos împodobită cu verdéță și stindarde tricolore. Onorurile militare le-a făcut aici o companie a regimentului din Suceava cu musică. Regele și Principele moștenitor au fost viu aclamați de mulțimea adunată pe vastul peron al gării.

După o pauză de 40 minute trenul regal a plecat spre vama Ițcani, pe teritoriul austriac. Pentru prima-dată Regele Carol a străbătut Bucovina. Ajunse la Cernăuți, capitala Bucovinei, la ora 6 d. a. Trenul intrând în gara Cernăuți, urale entusiaste și nesfârșite au aclamat pe înaltul óspe, care adênc mișcat a apărut la ferăstră mulțămind de aceste neașteptate ovațiuni.

Regele Carol și Principele moștenitor au fost așteptați de presidentul țării baron Bourguignon. Partea dréptă și stângă a peronului gării erau ocupate de o mare mulțime de Români. Când Regele s'a dat jos din vagon, a fost salutat de consulul român la Cernăuți d. C. Cogălniceanu, care i-a prezentat pe presidentul Bourguignon. După-ce s'au dat jos din vagon, Regele și Principele moștenitor au conorbit cu multă animație cu cei prezenți.

Plecând din Cernăuți Regele cu suita a sosit la Granița a doua și dimineța la 8 ore. Gara era frumos decorată cu drapele rusesci și românesci. Garda de onóre o forma regimentul 7 de trăgători din Censhoove cu drapel și musică. Aici a fost așteptat de ministrul României la Petersburg, de atașatul militar rus la București, de colonel baron Taube, guvernatorul Petrokowsky, Ozeroff comandantul brigăzii, general major Frantz și de înalții demnitari militari și civili. La sosirea trenului musica a cântat imnul național român. După salutări Regele a trecut în fața frontului trupelor de onóre însoțit de general-major Nicolajeff, de colonelul Bernajajeff și de un număr de stat-major.

Dela Granița regele a plecat la Varșovia, unde a sosit la 2 și 55 m. Gara era bogat decorată cu flori, drapele și tapiserii. La gara din Varșovia înalții óspeți au fost așteptați de guvernatorul general al Poloniei rusesci, generalul prinț Imeritinski, de aghiotantul general vice-admiralul Arseniew, de comandantul fortăreții Homarow, de șeful statului-major Ponzierski și de tóte notabilitățile civile și militare. După sosirea trenului în gară Regele a salutat cor-

dial pe prințul Imeritinski, fost șef al statului-major al armatelor aliate ruso-române înaintea Plevnei. Sfirșindu-se defilarea companiei de onóre, Regele însoțit de prințul Imeritinski, de vice-admiralul Arseniew și de Principele moștenitor Ferdinand s'au dus la palatul Lesenski pretutindenți salutați entusiast de marea mulțime de pe stradă.

Sera s'a dat la prințul Imeritinski un prând de gală, ér la 9 ore o representație de gală la teatru. La prândul ce s'a dat în onórea Regelui, prințul Imeritinski a salutat pe Rege printr'un toast golit „în sănătatea Regelui victorios, șef al celor două valoróse armate, care au luptat la Plevna, ca doi frați de arme“. La acest toast regele a răspuns ridicând un toast, în care între altele díse, că călătoria lui în Rusia îi deșteptă amintiri fórte scumpe, vėdénd cu bucuriă trupele, cu carí pe cămpul de bătăliă a împărtășit grijile, pericolele și isbândile. „Făcénd cele mai căldurose urări — díse apoi Regele — pentru valorósa armată imperială, imi îndreptez întâia mea gândire cătră augustul și supremul său șef, împératul Nicolae II, în sănătatea căruia ridic paharul meu“.

Din Varșovia Regele cu suita au plecat a doua și dimineța cătră Petersburg în mijlocul uralelor prelungite.

Sosirea la Peterhoff.

Petersburg, 28 Iulie. Trenul regal a intrat la órele 11 precis în gara din Peterhoff, decorată cu ghirlande minunate și cu drapele românesci și rusesci; în acest moment musica a cântat imnul românesc.

La gară se intrunise un mare număr de persoane pentru primirea M. S. Regelui României. Printre aceste persoane se distingueau: marii duci, persoanele aparținénd suitei Țarului și înaltele notabilități civile și militare. O gardă de onóre a regimentului „Nysslottchen“ era înșirată în linie de bătăie pe peronul gării.

M. S. Regele și A. S. R. Prințul moștenitor au salutat prin ferăstră vagonului. Când M. S. Regele Carol s'a dat jos din vagon, Țarul s'a dus spre întemпинarea lui și a salutat în mod cordial pe Majestatea Sa și pe Prințul regal; marele duce Mihail Nicolaevici a sărutat pe M. S. Regele.

Revista gardei de onóre s'a făcut în sunetul imnului românesc.

Apoi s'a făcut prezentarea personajilor, aparținénd diferitelor suite. Ministrul rus al afacerilor străine, contele Muraviev, a salutat în mod cordial pe președintele consiliului de miniștri al României, d-l D. Sturdza.

O escortă și o gardă de cazaci formau gardul dela gară până la palatul Alesandria.

M. S. Regele însoțit de Țarul și A. S. Prințul Regal, însoțit de marele duce Mihail Alexandrovici, au luat loc în trăsurile de ale curții. Fiă-care trăsură era escortat

tată de câte o sotnie de cazaci, cu steagul ei.

Sosiți la palat, Majestățile Lor și Prințul moștenitor au făcut îndată o vizită Impărătesei Alexandra și Țarinei-vėduve.

Însoțiți de Țar și de marele duce Mihail Alexandrovici, M. S. Regele și A. S. Regală s'au dus în apartamentele lor din palatul cel mare.

La óra 1 după amiazi a fost un dejun în familie, în sala albă a palatului cel mare.

Sera a fost un prând intim. Ministrul afacerilor streine, contele Muraviev, a condus pe d-l D. Sturdza președinte al consiliului de miniștri al României, până la palatul din Peterhoff.

Printre comesenii dejunului se distingeau: Impărătesa Alexandra, Țarina-vėduvă, Regina Greciei, prințul Andrei al Greciei, prințul Siamului, toți marii duci și marile ducese.

M. S. Regele Carol a exprimat sentimentele sale în privința modului splendid și cordial, cu care a fost primit.

Petersburg, 29 Iulie. După dejunul de familie, ce s'a dat în sala albă a palatului cel mare din Peterhoff, M. Sa Regele României, însoțit de amiralul-aghiotant Arseniew, a făcut visite membrilor familiei imperiale.

Petersburg, 29 Iulie. Țarul a numit pe M. Sa Regele Carol al României șef al regimentului al 18-lea de infanterie, care a combătut la Plevna împreună cu trupele românesci.

Varșovia, 29 Iulie. M. Sa Regele României a conferit Prințului Imeritinski „Steaua României“ de clasa I-a și i-a făcut cadou un portret al său.

Mosca, 29 Iulie. Municipalitatea din Mosca va presenta M. S. Regelui României la sosirea Sa în acest oraș, pânea și sarea pe o tavă de argint aurită. Pe marginea tăvii sunt gravate, în relief, sus armele României și jos acelea ale orașului Mosca. Aceste arme sunt susținute de dragoni.

Mosca va fi împodobită în mod minunat în timpul șederii M. S. Regelui Carol și ornată cu drapele rusesci și românesci.

Intemпинarea presei rusesci.

Diarele ruse salută cu căldură pe Regele și Principele României cu privilegiul visitei lor la Petersburg.

Țiarul oficial „Journal de St. Petersburg“ scrie:

Salutăm de bună venire pe Suvéranul, care de mai mult de trei decii de ani conduce cu o înțelepciune atât de mare destinele unui popor vecin și amic, care e atât de strins legat cu poporul rusesci prin istorie, comuninea religiunii și a tradițiunilor.

cel dintăiu: „Trebue, — striga el — să ne aruncăm asupra acestor miserabili soldați ai lui Pilat, să-i strîngem de gât și să răpim corpul cu forța“. Germanul se gândea: „Cred, díse el, că aventura e primejdiosă. Ar fi mai bine să ne întórcem la Erusalim, să ne procurăm o colă de hărtia timbrată și să scriem o petiție, pe care s'o trimitem guvernatorului iscălită de tustrei“. Românul zîmbea și tăcea. Il grăbiră să-și spună părerea. „Lăsați-mé pe mine, díse el în sfirșit. Cum va veni nóptea, mă voi apropia de soldați și le voi oferi din vinul ce am aici. Când vor fi beți, voi avea corpul“. Pare că au ascultat povața Românului. — A fost prima și ultima óra, când s'au înțeles acești trei ómeni.

Ungurii sunt prea puțin număróși în Transilvania, d'abia 700.000. Mulți sunt funcționari, alții muncitori și negustori; alții în sfirșit cultivatori, mai ales în țera Secuilor. Numérul lor cresce pe nesimțite

printr'o emigrație continuă și prin stabilirea unor colonii pe móșiile statului. Ungurii nu prea se amestecă cu Românii, și încă mai puțin cu Sașii.

Intr'un sat mixt, am întrebat pe un țeran cum trăesc cu vecinii lor Ungurii: „Ca cănele cu pisica. Noi le arătăm ghiarele, când ei ne arată dintii. De altminteri, ne lasă de obicei în pace“.

Printre populațiunile germane ale Transilvaniei, cea mai curióasă e colonia antică a Sașilor, stabilită mai ales în regiunea sud-est. Ei au fost altă-dată fórte puternici. Ađi, grație unei anume concepții familiare, Zwei-Kinder-System, numărul lor a început să descerească. Multe din satele lor au devenit românesci. Sașii sunt d'altminteri instruiți, cinstiți, muncitori, strîngători. Ei trăesc de preferință în orașe, unde, grație legii censitare, cele mai multe dintre municipalități sunt în mâinile lor. Ei le guvernéză echitabil. Altă-dată aveau

un partid național. Dér de câți-va ani încóce numărul lor cel mic și activitatea politică a Ungurilor pare că i-a descurajat. Pentru a-și păstra liniștea, au făcut tóte concesii. Au consimțit să cante unguresce în bisericile lor. Au lăsat să li-se ia cele mai multe școli. Copiilor lor adesea numai puțin știu nemțesce. Am vădút pe un institutor sas, căruia i-se suprimase școlă și care și continua funcția în școlă cea nouă a statului.

Românii sunt acei, cari forméză majoritatea populațiunii din Transilvania și din unele din țerile vecine, de pildă Banatul. Décă Transilvania pôte fi considerată ca centrul lor, ei se revarsă din tóte părțile. Numérul Românilor din Ungaria se ridică la 2,885,000. Numérul acesta cresce cu mare iutélă, mai ales la țără. Am vădút sate în care populația cresce anual cu o treime. Una din dicetórele lor favorite spune, că „copiilor númeroși sunt bogăția Românului“. Un număr mare emigréză în fiă-care an

în România, mai ales în Dobrogea. În genere sunt sėraci. Până la 1848 aproape toți erau iobagi. Revoluția i-a desrobotit și a dat fiă-căruia un colț de pământ.

De aci a eșit clasa superióră. Ea se găsește aproape numai în orașe. Se compune din advocați, medici, arhitecți, ingineri, institutori, proci. I-se dá semnificativul nume de inteligentă. Burghezia acésta s'a format și se sustine în mijlocul dificultăților, care li sunt fórte salutare. Închidéndu-i funcțiile statului, Ungurii au ferit'o de funcționarism. Nimeni n'are dér dreptul să încrucieze brațele. Institutorii și proci nu se tem să pună mâna pe plug. E adevérat, că existența e grea pentru cei tineri. În fiă-care an se stabilesc un număr óre-care în România, pentru vreme mai lungă său pentru tot-deuna. Dér acei, cari rămân, sunt cu atât mai devotați causei naționale. Trebue audit cu cătă simpatia, cu cătă admirație vorbește de poporul

Pân' mai numeri șapte-opt
Altul vine și-o răpesece.
Când se trezește Dumnélui :

Este cu gura legată
C'a mâncat'o nespălată. Adecă :

Pân' aci se lăuda,
Că el ușor ar trece
Peste ori-ce greu ar da.
Dér altfel să petrece,

N'are gură
C'ar vorbi. Adecă :

Șasta a făcut ceva,
Dér ceva nepotrivit,
Căci altmintreli ai vedé

E cu gura deslegată,
Că-i cu inima curată. Adecă :

Bine, el pôte să vorbescă,
Că n'are ce să-l opréscă,
Că-i cu inima curată

Are gură

Cam destulă. Séu :
Sporesce prea mult din gură :
La vorbă n'are măsură. Adecă :

Cam prea multe el vorbesce,
Une-ori și-se uréscé.
Ar puté și să mai tacă,

I-a pus la gură lăcat
Și de mâni mi-l'a legat.

Las' să tacă, ca un mut
Și să umble, ca un slut ;
Că nu mai tăcea de fel :

Căendarul săptămânei.

IULIE. are 31 zile. CUPTOR.

Table with 3 columns: Dilele, Căend. Iul. v., Căend. Gregor. Rows include dates and names like Ignatîu de Loi, August. Petru, etc.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 20 Iulie st. n. 1898

Table with 3 columns: Măsura și greutatea, Calitatea, Valuta austr. (fl. și cr.). Rows list various grains and their prices.

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Iulie 1898.

Table of exchange rates for various currencies and commodities in Vienna, including gold, silver, and paper money.

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Iulie 1898.

Table of local market rates in Brașov, listing items like banknotes, silver, and gold.

Bursa de București.

din 27 Iulie n. 1898.

Table of stock market data from the Bucharest exchange, including various bonds and shares.

S C O M P T U R I :

Table of financial statistics and exchange rates for various banks and locations.

Proprietar : Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil : Gregoriu Maior.

Dr. Sterie N. Ciurcu.

IX Pelikangasse Nr. — 10, Viena.
Consultații cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Medic român în Karlsbad.

Medic universal
Dr. Romulus L. Crăciunu

Medic clinic în spitalul univers imp. reg. din Viena (clinica D lui consilier de curte Prof. Neusser). Specialist pentru morburile interne.

Ord. din 1 April până în 1 Octomvre dela orele 6—9 a. m. și 3—5 p. m. în Mühlbadgasse casa „Schwarzes Ross“.

„Detunata“

instituit de credit și de economii, societate pe acții în Bucium.

Concurs.

Direcțiunea institutului de credit și economii „Detunata“, societate pe acții în Bucium, deschide concurs la postul de contabil al II-lea, împreunat cu un salariu anual de 400 fl.

Cei ce doresc să ocupe acest post au să-și înainteze petițiile cel mult până în 20 Aug. st. n. a. c. și să documnezeze, că :

- 1) posed în vorbire și scriere limba română și maghiară ;
2) au absolvat academia comercială și au făcut praxă la vre-un institut de bani din patriă.

Concurenții, cari cunosc și limba germană — ceteris paribus — vor avé preferință.

După anul de probă se face alegerea definitivă. Dela acest termen participă și la tantiema statutară în proporția salariului.

Nicolau Baleșian, Ariton M. Popa,
președ. direcțiunei. director executiv.

Nr. 10—1898.

Concurs.

Se escrie concurs până în 14 August st. n. a. c., pentru un post de învățătoriu dela școala confesională gr. cat. din Bistrița, tractul topopesc Blstrița din diecesa Gherlei împreunat cu următoarele emolumente :

- 1) Salariu anual 300 fl. și quinquinalele după lege solviți în rate lunare anticipative.

- 2) Cuartir liber cu două chilii, în edificiul școlii și 5 orgii lemne pentru încăldirea clasei respective.

Doritorii de a ocupa acest post vor avé de a suscerne cererile lor prevădute cu documentele prescise de lege și portarea sa morală pe termenul defipt la senatul școlastic din Bistrița.

Senatul școlastic ar dori ca respectivii concurenții să se presentede și în persóna.

Vor fi preferiți acei concurenți, cari vor dovedi, că au cunoscință musicală și de note.

Alegerea se va face pe un an de probă și numai după progresul arătat și portarea sa morală va fi întărit de definitiv.

Din ședința comitetului școlastic bisericesc gr. cat.

Bistrița, la 6 Iulie 1898.

Ales. Szilasi, Iuliu Chitta,
preș. sen. școlar. învăț. și not. ședinței.

Nr. 41—1898.

Licitațiune minuendă!

Senatul bisericesc gr. cat. din parochia Telciu, (vicariatul Rodnei, comitatul Bistrița-Năsăud) escrie prin această licitațiune minuendă pentru edificarea bisericeii pe temeiu planului de edificare și a preliminarului de spese, aprobat de cătră Veneratul Consistor gr. cat. al Gherlei sub Nr. 1051 conform căruia sunt de a să efeitui următoarele lucrări în preț de 52.353 fl. 54 cr. adecă cincideci și două mii floreni trei sute cincideci și trei florini și 54 cruceri. Aceste lucrări se vor da la un întreprindătoriu. Ofertele trebuie să fiă compuse în scris, timbrate, sigilate bine, cu cêră tare de sigilat, și din afară să pörte supra scriptiune: „Ofert la edificarea bisericeii gr. cat. din Telciu“; și să se predea, séu să

se trimită pe postă la adresa Curatorului raționinte Clement Cămpan, până în 26 Septemvre la 12 ore din zi, în care ziua la 2 ore d. a. se va ține licitațiua verbală și după aceea să vor deschide ofertele.

După termenul defipt oferte nu să vor accepta și cele ce vor intra vor fi reieptate.

Ofertele înlăuntru lor vor avea să cuprindă :

a) Suma procentelor căte voesce a le scări sau lăsa din prețul preliminar, atât cu cifre, cât și negreșit și cu litere.

b) Dovadă, că întreprindătoriul posedé capacitate formală de a efeitui clădirea și decherațiunea expresă că ofertentele a cetit, ștudiât și priceput bine condițiunile edificării și că spre comprobare a iscălit tôte actele de clădire, asemenea că cunósce și înțelege din vorbă în vorbă condițiunile de licitațiune și că se supune lor fără nici o observare séu condițiune.

c) Ofertentele să fi pus în ofert suma de 5% a sumei preliminate și anume: séu în bani gata, séu în hârtii de stat scădute 10% sub cursul țilei de 25 Septemvre 1898, ca vadiu la întreprindere, care în cas, când ofertentele ar ajunge a fi cel acceptat 'l va întregi la 10% spre a servi de cautiune.

d) Iscălitura cu mâna propriă a întreprindătoriului, punându-și starea și locuința.

Planurile și proiectul de spese se pot vedea în cancelaria oficiului vicarial din Năsăud, până la termenul însinuării ofertelor, în orele 8—12 a. m. și dela 3—6 d. m.

Subscrisul senat 'și rezervă dreptul de a accepta séu a reiepta fără restringere și fără ceva îndatorire ori care ofert, fără privire la suma cuprinsă în el séu la persóna care l'a dat; pentru ofertente însă este obligător din momentul predării ofertului, din care minut rămâne legată și cautiunea séu vadiu și ofertentele rămâne răspundători și personalminte pentru ofertul séu.

Din ședința senatului bisericesc ținută în Telciu la 16 Iulie 1898.

Teodor Pupeza, Gregoriu Popp,
notar. președinte.

Sz. 1894—1898.

Feladási hirdetmény.

Hosszafalu, brassómegeyi község irásbeli ajánlati verseny útján eladja a „B“ üzem-osztály I-ső vágás sorozatából az első 5 év alatt üzemtervszerű eg kihasználándó következő fatómegeket:

1) A „hidegvölgyi“ rendes vágásból 34,000 m³-re becslüt bükkfát.

2) A „tészlai“ rendkivüli vágásból 63,000 m³-re becslüt bükkfát, mindkettő ipari czélokra is feldolgozható. Közlekedési viszonyok kedvezők, vasut közel, munkás és fuvaros elég van.

Zárt irásbeli ajánlatok, melyekhez bánatpénzül az elsőre nézve 340 frt., az utóbbira 504 frt. mellékendő, folyó évi Augustus hó 25 éig d. e. 10 óráig nyújtandók be a községi előjárósághoz.

Ajánlat mindkettőre együttesen is tehető.

Részletes felvilágosítás nyerhető a községi előjáróságnál, vagy a kezelő hosszafalusi m. kir. erdőgondnokságnál, hol az árverezés és szerződési feltételek is megtekinthetők.

Hosszafalu, 1898 július 20.

Az előjáróság:

Lukács Károly, Islik András,
jegyző. főbíró.

BERE de PILSEN originală

9 cr. Mare Restaurant rangul I. 9 cr. păharul Redoute păharul

Braşov, Strada Hirscher nr. 10.

Bucate escelente à la carte și dineuri la oră și ce timp. Cost ieftin cu abonament, recomandăm.

Cu totă stima

Gottsman & Schmidt.

Czell-Bräu escelentă.

Local plăcut și răcoros.

Bucătărie foarte bună.

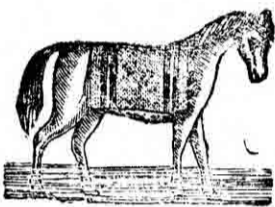
O odaie prietinoasă

cătră stradă este de închiriat pentru oșpeții de vară, Braşov Strada Porții (Purzengasse) Nr. 51. etagiul I. 2-3.319.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

APE MINERALE au sosit prospete și se capătă în toate farmaciile din Braşov cu prețuri ieftine.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul 5 cr. se vinde la Eremias Nepoții.

CIRCUL HENRY

în fața intrării la Premonada de jos.

A V I S!

Inaltei Aristocrații, stimabilei ces și reg. Garnisone, precum onorabilului Public Braşovean îmi permit prin această a aduce la cunoștință, că voi sosi cu circul meu în acest oraș Joi în 4 August cu un tren special și voi deschide seria reprezentațiilor mele la orele 8 seara în noul local de circ construit după ultimul stil și iluminat cu gaz aerian.

Personalul trupei mele constă din

80 de Persoane 80

compus numai de Artiști de primul rang Domni și Dame, printre care sunt reprezentați toate genurile artei circesiene.

Grajdul meu se compune din

60 de cai 60

între care: cai de înaltă școlă cai dresați în libertate și cai de vânătoare, între care elefantul Blondin, care după toate revistele din streinătate e cel mai bun dresat quadruped, care s'a vădut până acum.

Afară de acestea mai posed și alte animale dresate, precum și o sumă de mari Pantomin cu splendide decorații și mare variațiune în programul meu.

P. P. Colosalele foruri ce a cules întreprinderea mea în toate capitalele continentului și înalta onoare ce am avut de a fi vizitat de mari personalități, precum și marea stăruință ce pun a aduce tot-deuna numai specialități din arta noastră, prin care sunt înlesnit având relațiuni cu toate agenturile cele mai mari de artiști din lume, îmi permit a spera, că voi mulțumi opiniunea publicului braşovean.

Cu promisiune, că programele reprezentațiilor mele vor fi tot-deuna foarte variate, aducând în acest oraș atracțiuni de primul rang care nu s'au vădut până acum, încheiă cu rugăminte a-mi sprijini întreprinderea mea cu onorabilul D.V. concurs în timpul șederii mele în acest oraș și a mă vizita cât de des posibil.

Cu distinsă stimă

HENRY,
Director și proprietar.

KAMGARN NEGRU.

Costume pentru bărbați

din lână curată, cu garanție, asortiment bogat, executare cu gust, cu prețurile fabricii recomandă

ADOLF F. MAZANEK

deposit principal al fabricii de postav din Timiș.

18-20

Strada Hirscher Nr. 20.

La cerere se trimit mostre gratis și franco.

— Prețuri ieftine ale fabricii. —

Peruvian și Doscin.

Haveloks dela 10 fl. in sus.

Prima lăcătușerie română în Braşov.

EUGENIU PRECUPŪ

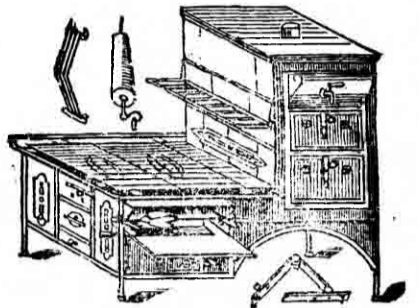
Lăcătuș artistic, instalator de conducte de apă și fântâni cu injector, Braşov, Valea lată nr. 2, (casele Eichberger).

Recomandă Onorabilului public din oraș și dela sate

atelierul său complet de

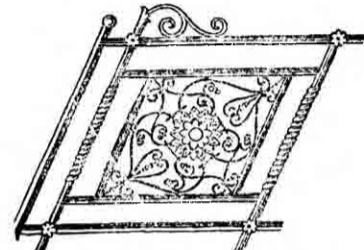
Lăcătușerie artistică și de ferărie,
(pentru clădiri),

În care se efectuează tot-felul de lucrări, ce cad în branșa această, anume: mașini de gătit bucate (Sparherd), sobe, grilagiuri, tot-felul de ferărie pentru clădiri, Conducte de apă și instalațiuni de césornice de apă,

Fântâni cu injector contra înghețării; sonerii.

Oră și ce **reparatură** ce cad în branșa de lăcătușerie și ferărie.

Lucrările se fac sub privighie-rea și conducerea mea proprie, despre cea-ce dau și garanție. — Lucrul meu va fi prompt, solid și cu prețurile cele mai moderate.

EUGENIU PRECUPŪ,

lăcătuș artistic, instalator de conducte și césornice de apă.

1-12,

Lăcătușerie artistică și de construcție.

Ferărie pentru edificiuri.

Conducte de apă și sonerii.

CASA de TIR (Schützenhaus).

În fie-care și este deschisă dela 5 ore de dimineața.

Cafea proaspătă, Dejun, și soarele de flechiu.

Bucătăria românească. Dineuri și supeuri cu prețuri ieftine.

Bere proaspătă de Steinbruch Hofbier.

VINURİ bune și serviciu prompt.

Cu totă stima:

Petru Renovich,
restaurator.

8-10.230.

Primesce oră și ce fel de tipărituri.

P. T.

Am onoare a aduce la cunoștința On. public, că am deschis aci în loc, Strada Porții Nr. 35, împreună cu comerțul de hârtie en gross și un magazin cu tot-felul de articuli de hârtie, care le vënd cu prețuri ieftine.

Avisez pe on. dni comercianți atât din loc, cât și din împrejurime, că am un mare deposit de hârtie: de pachetat, pungi (to-curți), hârtie de scris de epistole, hârtie de pus pe castene, Couverte albe și colorate. Tot felul de articole pentru școlă: Caiete, carticele de desemn, co. deie, clazuri, rad-gumi, hârtie sugătoare, creone, mare asortiment de linii și rec. isite de desemn.

Având legături cu fabricile cele dintâi, pot vinde articolele sus menționate cu astfel de preț, ca și când s'ar procura direct din Viena sau Budapesta. Dela mine se pot cumpăra în oră și ce cantitate.

Rogându-mă de binevoitorul sprijin și asigurând un serviciu prompt, sunt cu deosebită stimă:

Weiszfeiler F.

Braşov, Strada Porții Nr. 35.

Principiu: serviciu solid și prompt.

Numărul 176.

Comandele din loc se liferă îndată acasă.